

Sygn. akt VI P 332/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lipca 2018 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Napiórkowska - Kasa

Ławnicy: Mariola Kubiak, Bożena Wojdyga

Protokolant: protokolant sądowy Aleksandra Łaszuk

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z powództwa R. S.

przeciwko (...) sp. z o.o. z siedzibą w M.

o odszkodowanie

I. Oddała powództwo.

II. Zasądza od powoda R. S. na rzecz pozwanego (...) sp. z o.o. z siedzibą w M. kwotę 180 zł. (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Mariola Kubiak SSR Joanna Napiórkowska – Kasa Bożena Wojdyga

Sygn. akt VI P 332/17

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 21 sierpnia 2017 roku (data wpływu) powód R. S. wniósł o uznanie rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia otrzymanego w dniu 7 sierpnia 2017 roku za bezzasadne i zasądzenie odszkodowania w kwocie 4000,00 zł brutto za okres wypowiedzenia od dnia rozwiązania umowy do 31 września 2017 roku. Ponadto o obciążenie kosztami strony przeciwnej, zwrot kosztów ubezpieczenia pojazdu klienta w kwocie 906 zł oraz nakazanie zmiany treści świadectwa pracy w punkcie dotyczącym ustania stosunku pracy zgodnie z art. 97 § 3 k.p. Jako pozwaną wskazał (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W.. W uzasadnieniu wskazał, że dopuścił się błędu formalnego polegającego na przeoczeniu i podpisaniu wypowiedzenia ubezpieczenia samochodu, które otrzymał od osoby sprzedającej samochód. Następnie sprzedał pojazd klientowi ze świadomością, że posiada obowiązkowe ubezpieczenie OC oraz tym samym poinformował błędnie klienta o jego ważności. Powód wskazał, że przyznaje się do popełnienia błędu oraz zaprzecza, iż sprzedaży samochodu bez ważnego ubezpieczenia dopuścił się celowo. Ponadto wskazał, że został obciążony całą kwotą kosztów nowej polisy ubezpieczenia dla klienta w kwocie 906 zł., mimo nie powstania konsekwencji finansowych lub prawnych.

(pozew – k.1-2)

Pozwana w piśmie z dnia 22 września 2017 roku (data nadania) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu wskazała, że powód jako nabywca pojazdu T.

(...) wypowiedział umowę ubezpieczenia zawartą przez poprzedniego właściciela, a następnie dokonał sprzedaży na rzecz A. Ć. nie informując kupującej o tym, że pojazd nie posiada żadnego ubezpieczenia. W czasie postępowania wyjaśniającego powód miał uznać swoje zwinione działanie wskazując, że przy nabywaniu pojazdu wypowiedział umowę ubezpieczenia i nie poinformował o tym pozwanej. Pozwana aby uniknąć ewentualnych roszczeń ze strony nabywcy samochodu w stosunku do niej opłaciła polisę OC z jego środków. Ponadto pozwana wskazała, że wynagrodzenie powodowi zostało wypłacone bez jakichkolwiek obciążeń związanych z koniecznością nabycia ubezpieczenia OC.

(odpowiedź na pozew – k. 12-15)

Na rozprawie w dniu 24 lipca 2018 roku powód zmodyfikował powództwo ostatecznie wnosząc o odszkodowanie za niezgodnie z prawem rozwiązanie umowy o pracę w kwocie wskazanej w pozwie.

(stanowisko powoda na rozprawie w dniu 24 lipca 2018 roku – protokół rozprawy od 00:02:02 do 00:09:15)

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Powód R. S. w dniu 19 września 2016 roku zawarł z pozwaną A. T.M. P. umowę o pracę na czas nieokreślony na stanowisku sprzedawcy samochodów w wymiarze czasu pracy pełen etat z wynagrodzeniem brutto: płaca zasadnicza 1850,00 zł oraz premią uznaniową. Powód pracę u pozwanej rozpoczął w dniu zawarcia umowy o pracę. Aneksem do umowy o pracę z dnia 31 grudnia 2016 roku strony ustaliły, że od 1 stycznia 2017 roku płaca zasadnicza powoda wynosiła 2.000,00 zł brutto. Pozostałe warunki pracy i płacy pozostały bez zmian.

Z dniem 1 lutego 2017 roku nastąpiło przejście A. T. M. P. przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. na podstawie art. 23⁽¹⁾ § 3 k.p.

(umowa o pracę z dnia 19.09.2016 r. – k. 9; aneks – k. 8; zawiadomienie pracownika – k. B11 a.o. powoda)

W zakresie obowiązków powoda leżało kupno i sprzedaż samochodów używanych. Powód zajmował się wyszukiwaniem na rynku wtórnym samochodów używanych. Przy zakupie pojazdu obowiązkiem powoda było sprawdzenie aktualności polisy OC, terminu kiedy się kończy aby nie było przerw w ubezpieczeniach. Przy sprzedaży samochodu powód musiał wystawić fakturę sprzedaży oraz sprawdzić czy samochód posiadał aktualną polisę OC.

Powód nie miał umocowania do wypowiadania w imieniu pozwanej umów ubezpieczeń OC. Wypowiadaniem umów ubezpieczenia OC i zawieraniem krótkoterminowych polis OC zajmowała się u pozwanej B. P. (1).

(zeznania świadka B. P. (1) na rozprawie w dniu 13 marca 2018 roku – protokół rozprawy od 00:09:20 do 00:29:19; zeznania świadka R. G. na rozprawie w dniu 13 marca 2018 roku – protokół rozprawy od 00:30:40 do 00:36:29; zeznania prezesa pozwanej M. P. na rozprawie w dniu 13 marca 2018 roku – protokół rozprawy od 00:42:06 do 00:43:42; zeznania powoda R. S. na rozprawie w dniu 24 lipca 2018 roku – protokół rozprawy 00:11:05 do 00:16:19)

U pozwanej istniała praktyka, że w przypadku kupna samochodu używanego polisę OC, w której zbliżał się termin końca obowiązywania wypowiadała pozwana i zawierała polisę krótkoterminową na 30 dni. W takim przypadku informacja o wypowiedzeniu poprzedniej polisy OC była kierowana do ubezpieczyciela, u którego zawarta była kończąca się polisa. Koszt krótkoterminowego ubezpieczenia OC wynosi 30 zł.

(zeznania świadka R. G. na rozprawie w dniu 13 marca 2018 roku – protokół rozprawy od 00:36:42 do 00:38:12; zeznania prezesa pozwanej M. P. na rozprawie w dniu 13 marca 2018 roku – protokół

rozprawy od 00:43:42 do 00:45:42; zeznania prezesa pozwanej M. P. na rozprawie w dniu 13 marca 2018 roku – protokół rozprawy 00:53:22 do 00:54:57)

Powód w lutym 2017 roku zakupił używany pojazd T. (...). Przed zakupem pojazd miał ważną polisę OC na pół roku. Przy podpisywaniu dokumentów związanych z zakupem przez powoda samochodu podpisał wypowiedzenie polisy OC, gdyż komisanci którzy sprzedawali samochód uznali to za warunek sprzedaży samochodu. Samochód został sprzedany A. Ć. wraz z dokumentem potwierdzającym ważność OC, które zostało wypowiedziane przez powoda. Powód nie poinformował B. P. (1) o konieczności zawarcia krótkoterminowego ubezpieczenia OC.

A. Ć. po zakupie pojazdu nieświadomie poruszała się po drogach bez ważnej polisy OC. Konsekwencją poruszania się pojazdem bez aktualnego ubezpieczenia OC w przypadku kolizji lub uszkodzenia osoba kierująca takim pojazdem mogła ponieść konsekwencje prawne oraz finansowe. Po kontakcie ze strony A. Ć. z pozwaną w dniu 10 sierpnia 2017 roku zostało zawarte ubezpieczenie komunikacyjne obejmujące ubezpieczenie OC od dnia 10 sierpnia 2017 roku godz. 8:54 do 9 sierpnia 2018 roku. Przedmiotem ubezpieczenia był pojazd T. (...) o nr rej. (...), a ubezpieczającym A. Ć.. Składka została zapłacona jednorazowo w wysokości 906 zł przez pozwaną.

(polisa seria (...) – k. 31-33; potwierdzenie wykonania operacji – k.35; zeznania powoda R. S. na rozprawie w dniu 24 lipca 2018 roku – protokół rozprawy od 00:16:19 do 00:22:25; zeznania prezesa pozwanej M. P. na rozprawie w dniu 13 marca 2018 roku – protokół rozprawy od 00:50:04 do 00:51:04)

W dniu 7 sierpnia 2017 roku pozwana rozwiązała z powodem umowę o pracę bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych polegających na świadomym oszukaniu klienta kupującego samochód w sprawie ubezpieczenia tego samochodu co w konsekwencji naraziło pracodawcę na ewentualne oskarżenie ze strony klienta oraz związane z tym skutki finansowe. Powód powyższe odebrał w dniu 7 sierpnia 2017 roku.

(rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia – k. 7)

Wynagrodzenie powoda liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 2000,00 zł brutto miesięcznie.

(zaświadczenie o wynagrodzeniu – k.21)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez strony w sporze do akt sprawy, których autentyczności strony nie kwestionowały. Istotne w tej sprawie były zeznania świadków B. P. (1) oraz R. G., którym Sąd dał wiarę w całości biorąc pod uwagę, że korespondowały ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym oraz nie pozostawały ze sobą w sprzeczności. Sąd również dał wiarę zeznaniom prezesa pozwanej M. P., mając na względzie pozostały wiarygodny materiał dowodowy przeprowadzony w sprawie. Powodowi R. S. Sąd dał wiarę jedynie w zakresie w jakim zeznawał odnośnie swoich obowiązków u pozwanej, procedury zakupu samochodu używanego. Sąd nie dał wiary powodowi w zakresie w jakim twierdził, że nie wiedział o fakcie podpisywania przez siebie wypowiedzenia umowy ubezpieczenia OC pojazdu T. (...) w momencie sprzedaży przez właścicieli komisju. Powód był doświadczonym sprzedawcą samochodów w związku z czym Sąd nie dał wiary aby nie przeglądał dokumentów w momencie kiedy kupował samochód. W ocenie Sądu twierdzenia, że powód nie wiedział o tym, że podpisał wypowiedzenie umowy OC tylko wypowiedzenie umowy ubezpieczenia AC nie jest wiarygodne. Z doświadczenia życiowego zdaniem Sądu, oceny zeznań powoda i okoliczności sprawy powyższe twierdzenie stanowi linię obrony przyjętą na potrzeby niniejszego postępowania. Niekorzystnie w ocenie Sądu na wiarygodność powoda wpływa fakt, że w trakcie postępowania wyjaśniającego prowadzonego przed pracodawcą zmieniał kilka razy wersję wydarzeń. Powód nie zaprzeczył temu faktowi, dlatego też przy ustaleniu stanu faktycznego Sąd pominął dowód z dokumentów tj. wiadomości email skierowanych do prezesa pozwanej oraz do współpracowników.

Sąd zważył, co następuje:

Przedmiotem rozpoznania w niniejszej sprawie było roszczenie powoda o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Podstawa prawna roszczenia powoda wynika z treści art. 56 § 1 k.p., który stanowi, iż pracownikowi, z którym rozwiązano umowę o pracę bez wypowiedzenia z naruszeniem przepisów o rozwiązywaniu umów o pracę w tym trybie, przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach albo o odszkodowanie. Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie, zmierzać więc miało, do jednoznacznego ustalenia, czy strona pozwana, dokonując rozwiązania umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia, uczyniła to w sposób prawidłowy i z uzasadnionych przyczyn.

Przechodząc do rozważań dotyczących zasadności rozwiązania z powodem umowy o pracę bez wypowiedzenia wskazać należy, iż zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu (art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p.) to na pracodawcy ciążył obowiązek wykazania prawdziwości i zasadności przyczyny rozwiązania umowy o pracę.

Odpowiednią regulację w tym zakresie zawiera art. 52 § 1 pkt. 1 k.p. Zgodnie z nim pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w razie ciężkiego naruszenia przez niego podstawowych obowiązków pracowniczych. To właśnie tę podstawę wskazał pracodawca w rozwiązaniu umowy o pracę, będącego przedmiotem analizy w przedmiotowej sprawie. Zgodnie z art. 30 § 4 k.p. w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca rozwiązanie umowy. Niewątpliwie ocena, jakiej podejmuje się Sąd, w kwestii zgodności z prawem przedmiotowego rozwiązania umowy o pracę będzie się opierała na analizie prawdziwości i legalności przyczyn wskazanych przez pracodawcę. Nie można również zapominać o ważnym wniosku wypływającym z językowej analizy przepisu art. 52 § 1 pkt 1 k.p., a mianowicie, iż wskazane przyczyny muszą nosić znamiona ciężkich naruszeń obowiązków pracowniczych. Zgodnie z dyspozycją art. 30 § 4 k.p. pracodawca podał w swym oświadczeniu, iż ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych przez powoda miało polegać na świadomym oszukaniu klienta kupującego samochód w sprawie ubezpieczenia tego samochodu, co w konsekwencji naraziło pracodawcę na ewentualne oskarżenie ze strony klienta oraz związane z tym skutki finansowe.

Wobec powyższego, aby móc ocenić, czy rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia odbyło się w zgodzie z odpowiednimi regulacjami prawnymi, należy przejść do szczegółowej analizy każdej ze wskazanych w oświadczeniu pracodawcy przyczyn pod kątem spełniania przez nie warunku ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Należy zauważyć, że rozwiązanie umowy o pracę na podstawie art. 52 k.p. jest sytuacją szczególną, stąd też pracodawca powinien w swym oświadczeniu o podjęciu takiego kroku szczegółowo uzasadnić jego podstawę faktyczną, podając konkretne zdarzenia, które przemawiają za ciężkim naruszeniem przez pracownika swych podstawowych obowiązków. W przedmiotowej sprawie pracodawca powołał się w uzasadnieniu oświadczenia na konkretne zdarzenie.

Na wstępie należy zauważyć, że zgodnie z utrwalonym poglądem wyrażonym w orzecznictwie, który niewątpliwie zasługuje na aprobatę, „ocena, czy naruszenie obowiązku [przez pracownika] jest ciężkie, powinna uwzględniać stopień jego winy oraz zagrożenie lub naruszenie interesów pracodawcy. W użytych w powołanym przepisie (art. 52 § 1 pkt 1 k.p.) pojęciu "ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych" mieszczą się trzy elementy. Są to: bezprawność zachowania pracownika (naruszenie podstawowego obowiązku pracowniczego), naruszenie albo zagrożenie interesów pracodawcy, a także zawinienie obejmujące zarówno winę umyślną, jak i rażące niedbalstwo” – wyrok SN z dnia 20 grudnia 2013 roku, sygn. akt II PK 81/13.

W pierwszej kolejności ustaleniu przez Sąd podlegało czy powód w istocie dopuścił się naruszeń wskazanych w treści oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę. Jak wynika z ustaleń Sądu pojazd, który został przez powoda zakupiony (T. (...)) był następnie sprzedany w ramach działalności gospodarczej pozwanej A. Ć.. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pojazd poruszający się po publicznych drogach musi mieć zawarte obowiązkowe ubezpieczenie OC. Brak tego ubezpieczenia w momencie kiedy dojdzie do zdarzenia drogowego – kolizji czy wypadku powoduje, że określoną wartość musi pokryć osoba poruszająca się pojazdem bez ważnego OC bądź w przypadku wypłaty odszkodowania poszkodowanemu przez Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny w drodze regresu od poruszającego

się pojazdem bez OC. W momencie kupna samochodu od pozwanej A. Ć. była przekonana, że samochód posiada ważne ubezpieczenie OC. Nie było to prawdą co jest również faktem bezspornym. W toku postępowania Sąd ustalił, że powód w momencie zakupu pojazdu z komisju podpisał wypowiedzenie umowy ubezpieczenia OC.

Ocena, czy naruszenie obowiązku jest ciężkie, powinna uwzględniać stopień winy pracownika oraz zagrożenie lub naruszenie interesów pracodawcy. W użyтым pojęciu "ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych" mieszczą się trzy elementy. Są to: bezprawność zachowania pracownika (naruszenie podstawowego obowiązku pracowniczego), naruszenie albo zagrożenie interesów pracodawcy, a także zawinienie obejmujące zarówno winę umyślną, jak i rażące niedbalstwo. Odnośnie do stopnia winy w orzecznictwie ukształtował się jednolity pogląd, że powinna się ona przejawiać w umyślności (złej woli) lub rażącym niedbalstwie pracownika. Są to dwie odrębne postacie winy. Rażące niedbalstwo to rażące niedołożenie staranności wymaganej od pracownika. Wina w tej postaci może obejmować zachowania lekkomyślne, gdy pracownik przewiduje, że swoim zachowaniem uchybi obowiązkowi, ale bezpodstawnie przypuszcza, że do tego nie dojdzie, oraz przypadki niedbalstwa polegającego na tym, że pracownik nie przewidział, że swoim zachowaniem naruszy obowiązek, ale mógł i powinien był to przewidzieć. Rażący charakter przejawia się w wyjątkowo lekceważącym stosunku pracownika do jego obowiązków. Rażące niedbalstwo, jako element ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych (art. 52 § 1 pkt 1 k.p.) jest zaś postacią winy nieumyślnej, której nasilenie wyraża się w całkowitym ignorowaniu przez pracownika następstw jego działania, jeżeli rodzaj wykonywanych obowiązków lub zajmowane stanowisko nakazują szczególną przestrożność i ostrożność w działaniu. Natomiast wina umyślna wyraża się w tym, że pracownik chce przez swoje zachowanie wyrządzić szkodę pracodawcy lub co najmniej świadomie się na to godzi. Uzasadnioną przyczyną rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 1 k.p. nie musi być jedynie zawinione uchybienie pracownicze wywołujące istotną szkodę majątkową w mieniu pracodawcy. Taką przyczyną może być także zawinione działanie pracownika powodujące zagrożenie interesów pracodawcy (tak: wyrok SN z dnia 20 grudnia 2013 r., II PK 81/13, LEX nr 1438800). W niniejszej sprawie wypowiedzenie przez powoda ubezpieczenia OC i sprzedanie następnie pojazdu A. Ć. wypełnia co najmniej znamiona rażącego niedbalstwa. Zakładając, że powód nie był (jak twierdzi) świadomy, że wypowiedzi umowę OC to powinien dołożyć należytej staranności aby tego nie zrobić. Powód znał procedurę obowiązującą u pozwanej w takim przypadku. Gdyby sprzedawca T. (...) chciał, aby zostało wypowiedziane OC to powód powinien skontaktować się z B. P. (2) która wykupiłaby krótkoterminowe ubezpieczenie OC. Powód tego nie uczynił. Poruszenie się przez A. Ć. pojazdem bez ważnego OC mogłoby spowodować ujemne konsekwencje finansowe i prawne. Z ustaleń Sądu wynika, że w dowodzie rejestracyjnym była wkładka potwierdzająca zawarcie ubezpieczenia OC. Kupująca miała przeświadczenie, że pojazd posiada obowiązkowe ubezpieczenia. W przypadku powstania szkody kupująca miałaby roszczenie regresowe do sprzedającego (pозwanej) o wypłatę określonej sumy. Taką sytuację należy kwalifikować, jako zagrożenie interesów majątkowych pracodawcy. Dbanie o interesy majątkowe pracodawcy stanowi jeden z podstawowych obowiązków pracownika, a naruszenie go zależnie od okoliczności może być kwalifikowane, jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych. Mając na względzie powyższe Sąd zważył, że pozwany pracodawca rozwiązał z powodem umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika powołując się na ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych w sposób zgodny z prawem. Wobec zgodnego z prawem rozwiązania umowy o pracę Sąd oddalił powództwo.

W przedmiocie kosztów procesu Sąd miał na uwadze, że stroną przegrywającą jest powód. Mając na uwadze powyższe, o zwrocie kosztów zastępstwa procesowego od powoda na rzecz pozwanej Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. oraz § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych w brzmieniu obowiązującym na dzień wniesienia pozwu (Dz. U. z 2016 roku, poz. 1667).